

Boldogok ...

Boldogok, akik megértőek a botladozó lábaimmal és a suta kezeimmel.

Boldogok, akik megértik, hogy a fülemet meg kell erőltetnem ahhoz, hogy meghallja, amit mások mondanak.

Boldogok, akik felfogták, hogy a szemeim gyengék, a gondolataim tehetetlenek.

Boldogok, akik képesek régi idők emlékeit felébreszteni bennem.

Boldogok, akik éreztetik velem, hogy szeretnek, tisztelnek, és nem hagynak magamra.

Boldogok, akik jóságukkal megkönnyítik életem hátralévő napjait.

(Egy idős ember boldogmondásai Afrikából) – (Csepregi Gyula ajánlása)

XXVI. évfolyam 6.-7. szám 2019. június - július

BULÁNYI GYÖRGY

AZ APÁTI ROMTEPLOMBAN MONDOTT SZENTBESZÉD

Nem mondanék igazat, ha azt mondanám, hogy láttam az Istent, Akkor sem, ha azt mondanám, hogy tudom, kicsoda és micsoda ő. Csak elképzelésem van róla. Milyen elképzelésem? Bulányi-féle elképzelésem. Azért ilyen, mert én Bulányi vagyok. Ha Kovács volnék, akkor meg Kovács-féle elképzelésem volna. De Bulányi vagyok - ha tetszik nekem, ha nem. S a Bulányi-elképzelés mit hoz a konyhára? Egy Bulányi képére és hasonlatosságára megformált Istent. Ezenfelül vagy ez helyett még ezt mondhatom: Á dehogy! Az Isten egészen más, egyáltalában nem olyan, mint ahogy Bulányi meg Kovács, vagy akárki is elképzele! De ha erre ezt mondanátok: Akkor mondd meg, hogy milyen ez az egészen más Isten, akkor csak hápognék. Mert nem mondhatok Istenről ilyesmiket, hogy nem gondolkodik, nem törekszik, nem érez, nem örül és nem szomorkodik, nem bosszankodik, nem dühöng, nem szidja magát, hogy elkezdett valamit az emberrel, de mire jutott, stb. Mindezt nem mondhatom. Nem, mert ha mindezeket tagadnám róla, akkor már nem is kérdeznék, hanem támadnátok keményen: Hát akkor az Isten teszerinted ráér lábvizet venni a horvát tengerben, mert nem gondolkodik, nem törekszik, nem érez, nem dühöng, neki minden nagyon jó úgy, ahogy van, s éppen ezért keres egy hűvös helyet a dögmeleg júliusban, s leül a barátaival ultizni soproni kékfrankos mellett, vagy kér tőlem a meggyboromból, ha valami finomabbat akarna inni. Hát erre egy nagyot kiáltanék: Neeeeem! Az Isten semmiképpen sem lehet ilyen. Miért ne lehetne? Megvallom, hogy erre becsületesen csak azt tudom válaszolni, hogy azért nem lehet, mert a Bulányi nem ilyen, s ő úgy tudja magáról, hogy az Isten

Bulányi Gy.: Az apáti templomban...	4106
Parászka B. – Perintfalvi T.: Ferenc pápa	4108
Székely J.: Az utolsó órában...	4112
Szőke T.: Lankó József...	4114
Somos L.: Elmegyek a cigánytelepre	4116
Perémy G.: Mese a föltámadásról	4119
Kóré K.: Házasság vagy hivatás	4120
Kéry M.: Bezöldült lelkiismeret	4122
Farkas I.: Az erőszakról és...	4127
Bulányi Gy.: Magyar Szentírás	4128
Fekete I.: Az Ima	4130
Csizovszki S.: Közös ügyünk-e a Bokor?	4130
Faragóné B. M.: Szeresd felebarátodat...	4136
Miklovicz L.: Homília	4137
Merza J.: Levél	4139
Bulányi Gy.: Pilisszántó	4139
Veér T.: Szép vers?	4141
Ferenc pápa: Homília	4142

«Az emberi elköteleződés folyóirata – családunkért, nemzetünkért,
mindenkiért – Isten Országá megvalósulásáért.»
Elérhetőség: koinonia.tarsak@gmail.com

gyerekének készült, s a gyerek apjára üt. Vegyétek tudomásul, hogy képtelen vagyok az Istent nem saját képemre és hasonlatosságomra megfesteni. Ti is így vagytok ezzel. S ha feltétel nélkül elfogadnátok az én istenképemet, félő, hogy azért tennétek, mert nincs időtök istenképet rajzolásra. Fontosabb dolgaitok vannak ennél. De ezzel nem akarlak megsérteni titeket, hiszen jó barátaim vagytok. Ha pedig ti is rajzoltok magatoknak istenképet, akkor kritikus szemmel figyelitek, hogy mára meg mit talált ki ez a pap nekünk, jámbor keresztényeknek, akik vasárnap még templomba is megyünk, hogy a papunk ne az üres falaknak prédikáljon. Ezek után nem lehet kétségetek. Csak arra számíhattok, hogy valami Bulányi-féle prédikációt fogtok hallani. Kezdem az első olvasmánnyal, melyet két és fél ezer esztendővel ezelőtt írt Jeremiás. Maga Jeremiás nem volt pásztor, de Izrael

népe jórészt juhtartásból tartotta fenn magát, s e juhtartó Izrael képeré és hasonlatosságára képzele az Istent: Összegyűjtöm nyájam maradékát minden országból... visszatéritek legelőjükre... szaporodni és sokasodni fognak. Olyan pásztorokat adok melléjük, akik majd jól pásztorolják őket... - s a többi. Ez már döfi! Ezzel az Istennel már tudunk valamit csinálni. Ez nem vesz lábvizet az óceánból. Ez törődik a maga nyájának a sorsával. Ha ma prédikálna Jeremiás, és itt Magyarországon, akkor alighanem ezt adná az Isten ajkára: Mert megeszitek juhaitokat, mielőtt megellenének. Elfogyasztjátok nyájaitokat, mert a fogyasztás a ti istenetek, akinek a szolgálatában kiirtjátok a nemzeteket. Nem Cigányországban, meg nem Bokorországban prédikálna így Jeremiás Istene. A Bokor lenne számára a bezzeg-gyerek. Nézzétek meg Vincze Pétert meg Krisztit, mindjárt utolériük szüleiket (akik beérték 10 gyerekkel), hiába sokallották annak idején a vigyázást kisebb testvéreikre, Péter és Kriszti mennek apjuk meg anyjuk után. Talán utol is érik őket. Talán le is hagyják.

A második olvasmány szerzője Pál. Mit mond Jézusról? Azt, amit Pál szeretne, de nagyon. Azt, hogy ne bántsák többé a zsidót. Mért ezt mondja? Mért nem azt, hogy ne bántsák többé a magyart? Hát csak azért, mert Pál szegény zsidó volt, és nem magyar. Ezt írja: Jézus lebontotta az elválasztó falat, az ellenségeskedést, megbékéltette a kettőt... Igazat mond ez a Pál Jézusról? Nem, mert arról beszél, amit csak szeretne, ha volna. Jézus csak azt prédikálta, hogy bontsuk le a falakat, szüntessük meg az ellenségeskedést, béküljünk meg egymással. De sajnos, nagyon sajnos, ezt helyettünk - magyarok és románok közt, zsidók és palesztinok közt, Bush és Irak közt - sem Jézus, sem Isten el nem végzi. Miért nem? Csak azért, mert senki se teheti meg helyettünk azt, ami a mi dolgunk! A vallásos ember pedig szereti Istenre kiírni a maga feladatait. Példa: Dörögjünk az emberek fülébe: a házasság felbonthatatlan, mert maga az Isten köti egybe a házasságokat! Egy nagy fenét felbonthatatlan. Hazánkban, de főleg Budapesten már több az elvált, mint a nem elvált. Mi az hogy felbonthatatlan? Jézus nem ezt mondta.

Sokkal nehezebbet! Ne válaszsd szét, amit Isten egybekötött! Meg tudod tenni: szét tudod választani!!! De nem teszed meg, ha van Istened. A házasság nem felbonthatatlan, hanem fel nem bontandó!!! Micsoda különbség! Isten nem tud Isten Országát csinálni., mert az kellene az Isten Országához, hogy zsidó a palesztint, férj a feleséget szeresse. Jézus nem tette egygá a kettőt. Meghagyta nekünk ezt feladatul. Inkább végezte volna el ő!!! - keserveskedünk. Meg is tette volna, ha bábjátékot teremtett volna az Isten. De nem azt teremtett, hanem világot, embert, aki azt tesz, amit akar. Az ám, hazám! A harmadik olvasmányban meg arról

értesülünk, hogy a tanítványok tanítójuktól már elsajátították a mesterséget: tudnak már gyógyítani is, tanítani is. Nagy a forgalom Jézus üzemében, evésre sincs idejük, egyik csoport most indul, a másik meg már érkezik. Jézus azt mondja a tanítványoknak, hogy elég ebből. Menjünk el egy ember nem lakta helyre, s pihenjünk. Mennek, de nem sikerül. Kiszúrják őket. Utánuk mennek. Pihenni akarás ide, piheni akarás oda, Jézus megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a juhok pásztor nélkül, és kezdte őket sok mindenre tanítani. – Eddig a mai történet, és most tessék nagyon figyelni, hogy át ne verjen titeket az, aki prédikál. Merő jószándékból. De megvallotta a prédikáció elején, hogy ő az Istent csak Bulányi módra, a maga képeré és hasonlatosságára tudja elképzelni! Hát ezért vigyázzatok! Kérdezem: mi a titka ennek a Jézusnak? Papjainknak jut már tíz falu is, s tíz faluból sem tudnak Jézusnak tanítványt gyűjteni. A nem-papoknak tönkre megy a csoportjuk, vagy pedig tizenöt éve senki sem jelentkezik náluk új tagnak, hogy helyére álljon a közben kerekelt oldóknak, temetőbe költözködőknek. A fiatalok nem értik, hogy minek keressenek csoportot maguknak, hiszen nyitván a templomok, mindenki annyit magyaráz nekik, amennyit csak kívánnak: minek tehát kisközösségezni? Mi a fene volt a titka Jézusnak, hogy így ment neki az üzeme? Nekem még sohasem ment így! 85 évem során sohasem volt annyi dolgom, hogy ne tudtam volna enni. Idén nyáron például még senki el nem jött lelkigyakorlatra Budaváriba, bár hívok rá mindenkit erősen. Mért érek én rá mindenre? Mért nem érnek rám, akiket annyira várok? S alighanem mindenki így van ezzel. Mért nem érünk rá egymásra? Újra kérdezem. Mi a titka Jézusnak, mért ment neki az üzeme, mért nem megy a mienk? Válaszolok. Nagyon link az, amit mi csinálunk. Jézus vállalkozása pedig nem volt link. Otthagya vállalkozásáért a munkaviszonyát, mi nem hagyjuk ott. Talált magának új foglalkozást, a kézzelvezetéses gyógyítást meg hirdetését annak, hogy itt az Isten Országá, s új üzemébe be tudta állítani a Tizenkettőt. Mi nem keresünk újat, s nem is akarunk feltétlenül olyan foglalkozást, amit testvéreinkkel együtt csinálhatunk. Mi nem akarunk Tizenkettőt csábítani új üzemünkbe. Mi nem akarunk életközösségre lépni velük. Mi nem akarjuk kitenni magunkat a számla-ki-nem-állítós munka kiszámíthatatlan kockázatainak. Mi nem akarunk adományokból élni. Mi felelős emberek vagyunk, akik gondban vagyunk a mánkért és a holnapunkért. A magunkéért és a családunkéért. Mi le sem ülünk egymással beszélgetni arról, hogy lehetséges-e az az Isten Országá, amelyről Jézus beszélt. Mi csak arra vállalkozunk, hogy négy hetenként egyszer - ha ráérünk, ha a Mammon engedi - egy délután, egy este erejéig összejövünk... Mit csinálni? Beszélgetni, beszélgetni és beszélgetni, amíg meg nem

unjuk ezt az üres semmit sem tevést, és be nem látjuk, hogy időnket, energiáinkat valami okosabbra is (pl. pénzszerzésre) fordíthatjuk, s vesszük a kalapunk. S véglegesen beülünk a templompadba - papot hallgatni. Majd mondjuk: És a te lelkeddel! Vannak nekünk papjaink, legyenek csak ők a tanítványok. Mi csak világi hívek vagyunk, kérem szépen. Nesze neked, Jézus, aki úgy gondolta, hogy az Isten mindenkit a gyerekének és tanítványának akar, mert különben a Mammon országa lesz a világ, és nem az Istené.

Szóltam, megmondtam, hogy vigyázzatok, mert ez a Bulányi képére és hasonlatosságára megformált Isten kihúzza a talajt a lábatok alól. De az az Isten, akit én megformáltam magamban, csak ezt tudja. Végtelen szeretettel és végtelen kitartással-türelemmel az orrunk alá pörkölni, hogy nem oda Buda, hogy nem úgy verik a cigányt, mert csak azért teremtette meg a világot, az embert, hogy Isten Országát csináljunk a világból. S ha el akarnók linkeskedni az életünk, akkor rendre talál magának - és immár maga helyett - tolmácsot, akivel elkellemetlenkedi nekünk mondanivalóját.

A főpap majd megszagatja ruháját, kijelenti, hogy a tolmács káromkodik, s megy Pilátushoz, hogy intézkedjék. Ez a világ rendje. Káintól Jézusig, és Jézustól napjainkig.

Ma én az ő tolmácsa szerettem volna lenni. Bocsássátok meg a kellemetlenkedést! Nem tudok mást. Újjászületve sem. Sehogyan sem. Amen.

(2001.)

**PARÁSZKA BORÓKA - PERINTFALVI RITA
FERENC PÁPA ÉS A CSÍKSOMLYÓI
EGYHÁZI HAGYOMÁNY**

(Garay András ajánlása)

Sajátos kapcsolat fedezhető fel a Ferenc pápa által képviselt felszabadítási teológia és a csíksomlyói egyházi hagyomány között – állítja Perintfalvi Rita teológus, a grázi egyetem oktatója, akivel a Ferenc pápát illető egyházon belüli és kívüli kritikákról, a

katolikus egyházi mozgalmak jelenéről is beszélgettünk.

Parászka Boróka: Fokozott várakozás előzi meg a pápalátogatást itt Csíksomlyón, és olyan viták és dilemmák is felmerültek, amelyek számomra meglepőek, váratlanok. A Ferenc pápát illető kritikák mennyire általánosak, mennyire jellemzőek és mi az eredőjük?

Perintfalvi Rita: Ferenc pápát pont hat éve választották pápává, és ebben a hat évben rengeteg vihar keletkezett körülötte. Egyrészt az egyházon belül, másrészt az egyházon kívül is, különféle politikai erőktől érkeztek a támadások. Nagyon érdekes megfigyelni, hogy egyházon belül mennyire kiélesedett az a konfliktus, hogy Ferenc pápa próbál reformokat hozni, ezzel viszont radikalizálja, felélénkíti a tradicionalista szárnyat, a fundamentalistákat. Példaként lehet hozni az Amoris Laetitia 2016-os megszületését, azt az apostoli írását, amelyben felvetett olyan kérdéseket, amelyeket már nagyon régóta meg kellene tárgyalni a katolikus egyházon belül – például az elvált és újra házasodott hívek esetét, akik nem járulhatnak szentáldozáshoz, és kirekesztve érzik magukat az egyházból. Ferenc pápa ebben az írásában csak egy lábjegyzet címén tett olyan gesztust, hogy itt lenne az ideje, hogy erről másképpen gondolkodjunk, megnyitotta a kaput, hogy egy lelkipásztor eldönthesse ebben az esetben, hogyan kezelje az ilyen hívőket. Erre válaszul több nyelven is megjelent egy dubiának (=kételey) nevezett írás – amelyet négy bíboros fogalmazott meg, köztük Raymond Burke (az amerikai fundamentalista szárny képviselője az egyházon belül, fontos szereppel bír a Kúriában, és össze van fonódva az olasz szélsőjobboldallal), valamint két német bíboros is – Walter Brandmüller és Joachim Meisner –, akik testvéri helyreigazítást szeretnének kérni a pápától, valamint a tanítások egy részének visszavonását, mert úgy érzik, hogy Ferenc pápa már nem a katolikus tanítást képviseli, illetve újító gondolatai bizonytalanságot keltenek a hívőkben. Ilyen nem fordult még elő az egyháztörténelemben. Később csatlakoztak hozzájuk teológusok, hívők, akik aláírásgyűjtést is kezdeményeztek. Erre a másik szárny, a reformerek szintén elkezdtek egy aláírásgyűjtést. Ebből is látszik, hogy egyházi, teológiai szinten is mennyire kiéleződött Ferenc pápa körül a vita, ami nem véletlen, hiszen bátran belenyúl kritikus témákba, például ilyen még a női diakonátus kérdése – ha nőket pappá nem is szentelhetnek, legalább lehessenek diakonisszák, hiszen ennek is meg van a gyakorlata a katolikus egyházon belül –, az első 900 évben létezett ez az intézmény, aztán a nők ki lettek innen szorítva. Ferenc pápa újra foglalkozik ezzel, és létre is hozott egy bizottságot, amely tanulmányozza ezt a kérdést. Sok ilyen témát fel lehetne még hozni, ami mutatja, hogy